

ANUL 66

Seria II

Nr. 876

ALBINA

Revistă săptăminală a Așezămintelor culturale

Joi

8 octombrie 1964

8 pagini — 15 bani

La G.A.S. Tirgșoru Vechi (Ploiești) semănatul de toamnă este în plină desfășurare. În fotografie: inginerul agro nom Temistocle Stănescu, Alexandru Rădulescu, maistrul mecanic și Gheorghe Moraru, șeful brigăzii a doua, urmăresc calitatea lucrărilor îndată după pornirea mașinilor

CENTENARUL UNIVERSITĂȚII DIN BUCUREȘTI

Între 14—19 octombrie, anul acesta, se vor desfășura festivitățile Centenarului Universității din București.

Se împlinește, așadar, un secol de când prin decretul domnitorului Alexandru Ion Cuza a luat ființă Universitatea din București, prin reunirea inițială a facultăților de știință, litere și drept, la care, s-au adăugat, ulterior, facultatea de medicină și cea de farmacie.

Tradițiile învățămîntului superior din București sînt însă mult mai vechi. Ele dăinuie de la 1694 și-și trag originea de la un for mai vechi de cultură. E vorba de Academia Domnească, întemeiată de Constantin Brîncoveanu, ale cărei porți erau deschise atît tinerilor romini cît și celor din Peninsula Balcanică, veniți să studieze în Țara Românească. Această instituție a contribuit din plin, chiar de la înființarea ei, la descătușarea treptată a gîndirii de ideologia religioasă, la laicizarea învățămîntului și culturii.

În primele decenii ale secolului al XIX-lea noile condiții social-economice fac tot mai acută necesitatea predării în limba națională. Un rol important în această direcție l-a avut Gheorghe Lazăr, care a preluat conducerea vechii Academii. Spirit progresist, de formație umanistă, Gh. Lazăr a fost un inflăcărat propagandist al celor mai înaintate idei.

În 1857 pe locul vechii școli de la Sf. Sava, acolo unde se înalță astăzi clădirea Universității București, s-a pus piatra de temelie a actualului local, iar cîțiva ani mai tîrziu, în 1864, așa cum am arătat, Universitatea din București a fost înființată oficial.

De atunci s-a scurs un secol. În toată această perioadă Universitatea bucureșteană s-a dezvoltat continuu, devenind un important centru de cultură. Prestigiul ei a depășit granițele țării datorită unor personalități de seamă ale vieții științifice și culturale printre care se numără: Grigore Antipa, Grigore Ștefănescu, C.

Istrate, G. G. Longinescu, N. Iorga, Vasile Pirvan, B. P. Hașdeu, Ovid Densușianu etc.

Datorită unor matematicieni ca Spiru Haret, Gh. Țițeica și S. Stoilov școala matematică românească are un renume bine stabilit peste hotare, renume ilustrat și în domeniul școlii medicale de personalități ca Victor Babeș, Carol Davila, Gh. Marinescu și C. I. Parhon.

Adîncile transformări prin care a trecut țara noastră în anii revoluției populare, nevoile sporite de cadre calificate au necesitat reformarea structurală a învățămîntului în 1948 și s-au reflectat și în viața Universității. Astfel, pentru fiecare ramură importantă a științei, au fost create facultăți sau secții care asigură calificarea studenților în raport cu cerințele actuale ale progresului științei și ale dezvoltării economice a țării noastre.

În cele 45 secții de specializare existente, studenții capătă vaste și temeinice cunoștințe legate de cele mai noi cuceriri ale științei. Sporirea numărului de facultăți și secții a determinat și o sporire considerabilă a cadrelor didactice, al căror număr trece de 1200.

O a doua latură, esențială, a muncii desfășurate în Universitate o constituie activitatea științifică, strîns legată de practica economiei și de noua cultură din țara noastră.

În toate facultățile există școli științifice constituite. Numeroși academicieni, numeroase figuri proeminente ale vieții științifice românești sînt profesori ai Universității. Printre ei se numără: A. Oțetea, G. Călinescu, M. Filipescu, Al. Graur, I. Iordan, A. Joja, E. Macovschi, Gh. Mihoc, I. Murgulescu, Al. Rosetti, Gr. Moisil, M. Nicolescu, N. Teodorescu, Șerban Țițeica, Gh. Vrânceanu și alții.

Universitatea bucureșteană reunește în amfiteatrele sale peste 13 000 de studenți. De-a lungul anilor de studii, ei sînt înconjurați permanent de solicitudine și grijă părintească. Studiul în Universitate ca și întregul

învățămînt din țara noastră este gratuit. An de an condițiile de trai ale studenților se îmbunătățesc. Un mare număr de studenți primesc burse. În cămine, în camere luminoase, confortabile și bine întreținute, studenții se bucură de un climat de lucru excelent.

Universitatea dispune de biblioteci, importante centre de informare și documentare, de institute și baze de cercetare științifică care sprijină procesul de învățămînt și activitatea științifică a profesorilor și a studenților.

Sărbătorind 100 de ani de la înființarea ei oficială, Universitatea din București se prezintă cu însemnate și numeroase realizări pe plan didactic și științific.

Pentru această sărbătoare întregul colectiv al Universității se pregătește intens. Pentru asigurarea desfășurării lucrărilor în legătură cu această aniversare s-a constituit un comitet național compus din personalități de seamă ale vieții noastre politice, științifice și culturale. Vor fi editate cu prilejul Centenarului o serie de lucrări de deosebită importanță pentru dezvoltarea învățămîntului superior ca Istoricul Universității din București (alcătuit de un colectiv de cadre didactice de la Facultatea de istorie), continuarea Anuarului Universității din București și altele. Drept omagiu datorat intensei activități didactice și științifice, vor fi ridicate busturi unor oameni de știință, foști profesori ai Universității din București. Busturile vor fi opera

celor mai de seamă sculptori. Pe imobilul central al Universității va fi fixată o marmoră comemorativă care va aminti sărbătorirea Centenarului Universității și a celor 270 de ani de la întemeierea Academiei Domnești. Vor fi bătute o medalie și o insignă jubiliară spre a fi înmîinate numeroșilor oaspeți din țară și de peste hotare care au răspuns cu multă dragoste scrisorii noastre de invitație. În localurile Universității va fi organizată o expoziție care va ilustra aspectele cele mai reprezentative ale dezvoltării învățămîntului superior din București. Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor va emite o serie de timbre jubiliare Centenarul Universității din București.

Centenarul Universității din București este și o sărbătoare a întregului popor român care își construiește o viață nouă și fericită. La mărețul program de muncă constructivă sînt chemați să aducă o substanțială contribuție profesorii și studenții celei mai importante instituții de învățămînt superior din țară. Marea sărbătoare a Centenarului înseamnă și un vast bilanț al dezvoltării științei și culturii dar și un angajament solemn pentru profesorii și studenții Universității din București de aș intensifica eforturile pentru a îndeplini toate sarcinile de răspundere și de onoare care le revin.

Prof. dr.
ALEXANDRU BALACI
prorector al Universității
din București

In pag. a 3-a

In pag. 4-5

SPECIALIȘTI
GOSPODĂRIEI

de Teodor Marian

VENDETTA

de Petru Vintilă

Pregătiri pentru iarnă

la căminele culturale

ÎNSEMNĂRI DIN RAIONUL ADJUD

Pretutindeni, la sate, bunii gospodari se pregătesc intens pentru iarnă. Dar activiștii culturali ce fac în aceste zile? Ce măsuri iau ei pentru ca activitatea culturală, din perioada de iarnă să se desfășoare în condiții cât mai bune? Pentru a afla răspuns la aceste întrebări, am poposit în câteva comune din raionul Adjud, regiunea Bacău.

PREOCUPĂRI, PROIECTE...

Căminul cultural din comuna Căbești ne-a impresionat plăcut prin aspectul său îngrijit. A fost văruiț, i s-au pus geamuri, iar în sala de spectacole s-au construit două sobe de teracotă. Sfatul popular s-a ocupat din timp și de asigurarea cu combustibilul necesar.

Paralel cu preocuparea pentru asigurarea condițiilor materiale, activiștii culturali din această comună și-au îndreptat atenția spre îmbunătățirea și îmbogățirea vieții culturale. Astfel, luna trecută, consiliul de conducere al căminului cultural a ținut o ședință în cadrul căreia a analizat munca desfășurată pînă la acea dată și a luat hotărâri privind desfășurarea unei susținute activități în timpul iernii. Proiectele au fost concretizate în planul de activitate al căminului cultural. Citindu-l, ne-au reținut atenția manifestările care au drept scop principal întărirea economico-organizatorică a gospodăriei colective. Pe baza experienței dobândite în cursul iernii trecute, în lunile ce urmează se vor organiza, din două în două săptămâni, acțiuni de mare amploare denumite Buletine G.A.C. în cadrul cărora se vor populariza sarcinile colectiviștilor și diverse aspecte ale dezvoltării gospodăriei colective. Aceste acțiuni vor fi urmate de scurte programe artistice axate pe aceleași probleme. În curînd, va avea loc un astfel de Buletin G.A.C. pe tema desfășurării muncii agricole de toamnă.

Deoarece gospodăria colectivă va planta în acest an 40 de hectare cu

viță de vie, căminul a planificat ținerea unor seri de calcul, de întrebări și răspunsuri, jurnale vorbite pe teme viticole.

O importanță deosebită se acordă în plan și propagandei prin conferințe. În afara conferințelor pe care le vor primi de la regiune sau raion, activiștii culturali din Căbești au prevăzut și elaborarea unor conferințe pe plan local mai ales despre creșterea oilor și pisărilor.

POPULARIZAREA FRUNTAȘILOR

Lată-ne și în comuna Păncești. Aici, la căminul cultural, frumos amenajat, este o permanentă activitate. Cei mai activi sînt membrii brigăzii artistice. Ei pregătesc un program închinat colectivității fruntași din brigada I de cîmp.

Despre hărnicia colectivității din brigada I, care sînt fruntași la executarea tuturor lucrărilor agricole de pînă acum, s-a scris în gazeta de perete, la panoul de onoare și s-a vorbit la stația de radiificare. Consiliul de conducere al căminului s-a orientat bine cînd a hotărît să dedice o seară culturală acestei brigăzi. Lăudabilă este și inițiativa colectivului de creație al brigăzii artistice de a pregăti, în vederea acestei seri, un program închinat fruntașilor.

Pînă la „premieră” brigada artistică repetă de zor pentru a prezenta un spectacol pe măsura unei asemenea manifestări.

Seara culturală dedicată fruntașilor din brigada I este prima dintr-o serie de acțiuni de acest fel. Pe lîngă conferințe, călătorii imaginare pe hartă, seri de experiențe științifice, joi ale tineretului, în planul căminului sînt prevăzute încă trei întâlniri cu fruntașii din diferite sectoare de producție și sărbătorirea brigăzilor zootehnice și viticole care au obținut, de asemenea, realizări însemnate.

—UNDE NU SE ÎNTÎMPLĂ NIMIC

Comuna Podul-Turcului are un cămin mare, modern, construit în

urmă cu trei ani. Te-ai aștepta ca acest liceu de cultură să găzduiască variate și atrăgătoare manifestări culturale. Pentru acestea sînt condiții. Comuna are patru școli (două de opt ani, una medie și una agricolă) cu aproape 70 de cadre didactice, iar sătenii sînt dornici să-și petreacă timpul lor liber în mod fobvntor și plăcut: să asiste la o conferință, să vadă spectacole ale echipei de teatru sau ale brigăzii artistice. Astfel de manifestări nu le sînt însă oferite. În lunile de vară, în afară de vizionări de filme, activiștii culturali n-au mai organizat nici o acțiune culturală. Iar în luna septembrie toată activitatea acestei instituții de cultură s-a redus la ținerea unei singure conferințe. Nici pentru iarnă nu s-au făcut pregătiri.

Ce au de spus tovarășul Ticușor Stoica, directorul căminului și numeroasele cadre didactice din comună? Nu e oare timpul ca statul popular comunal să ia măsuri pentru intensificarea activității culturale?

★

Poposînd prin raionul Adjud am constatat că sfaturile populare din comunele Păncești, Căbești, Homoccea s-au îngrijit din timp de asigurarea condițiilor materiale, iar activiștii culturali se preocupă ca activitatea culturală să aibă un conținut cât mai variat și mai atrăgător, axat pe cele mai importante probleme ale gospodăriilor agricole colective.

Dar nu peste tot domnește spiritul gospodăresc. În comunele Slobozia, Podul-Turcului, Valea Seacă, pregătirile de iarnă au fost neglijate. Se impune ca în aceste comune organele locale să ia toate măsurile pentru remedierea deficiențelor, acum cînd timpul mai permite încă. De asemenea, comitetul raional pentru cultură și artă și casa raională de cultură trebuie să sprijine mai mult căminele cu activitate culturală sporadică pentru ca și acestea să organizeze în lunile ce urmează, manifestări interesante, bogate în conținut.

M. CHIRCULESCU

De la cinematograful din comuna Luncoi-Brad, spectatorii pleacă totdeauna mulțumiți de calitatea proiecției. Meritul este al lui Trofin Drăgan, operator fruntaș pe raion.

Interviu

Activitatea de viitor a brigăzilor științifice

Pe tovarășul Ion Ciobanu — secretarul Comisiei regionale Argeș pentru răspîndirea cunoștințelor științifice — l-am găsit definitivînd planul pentru perioada de iarnă. Am fost deci în temă propunîndu-i o discuție despre activitatea brigăzilor științifice în sezonul de iarnă.

— Cîte brigăzi își vor desfășura activitatea în această perioadă?

— Peste o sută, ceea ce presupune că vom înființa noi brigăzi, deoarece pînă acum au existat numai 65. Ele au făcut anul acesta 334 de deplasări la sate, cuprinzînd absolut toate comunele din regiune. Este de dorit, și spre asta tindem, ca fiecare comună să primească trimestrial vizita brigăzii.

— Știm că de curînd ați organizat un schimb de experiență. Ce învățăminte esențiale au reieșit de aci?

— Într-adevăr a avut loc un schimb de experiență cu responsabilii brigăzilor științifice din unele raioane, urmînd ca, nu peste mult timp, să facem o ședință asemănătoare și cu responsabilii brigăzilor din celelalte raioane. Abia după aceea se va putea desprinde totalitatea învățămîntelor care să capete o aplicare practică. Deocamdată se pot remarca două lucruri. În primul rînd — înainte de sosirea brigăzii este de dorit ca organele locale și activiștii culturali să popularizeze manifestarea ce va avea loc pentru a se asigura un maximum de participare, iar întrebările să fie realmente utile și de interes general. În al doilea rînd, cu prilejul schimbului de experiență a reieșit necesitatea ca membrii brigăzii să cunoască bine specificul satului în care se deplasează, spre a da răspunsuri cu adresă concretă. Pentru aceasta noi căutăm ca într-o comună să se deplaseze aceeași brigadă științifică și nu mereu alta, căreia i-ar trebui timp pentru aclimatizarea la problemele locale.

— Ce măsuri se iau pentru îmbunătățirea calitativă a răspunsurilor pe care le dă brigada?

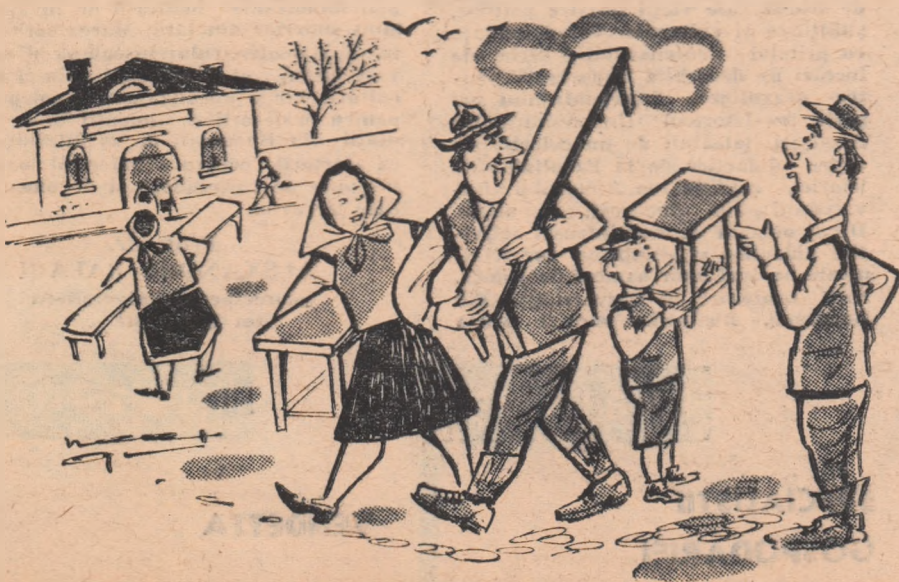
— Și pînă acum colectivității din multe comune și-au arătat satisfacția pentru modul în care s-a prezentat brigada științifică în fața lor. Sfatul popular al comunei Mirghia (Costești), de pildă, ne-a trimis o scrisoare de mulțumire pentru manifestarea instructivă și plăcută de brigada științifică și solicită ca aceeași brigadă să mai vină prin comună.

Noi ne vom ocupa în continuare de instruirea periodică a membrilor brigăzilor științifice în cadrul centrelor metodice. De asemenea, se va mai cumpăra material didactic pentru înzestrarea brigăzilor, fiind binecunoscut faptul că eficacitatea explicațiilor sporște atunci cînd sînt însoțite de experiențe sau demonstrații în fața mulajelor și planșelor.

Sîntem de părere că fiecare manifestare a brigăzii trebuie să fie urmată în timp de acțiuni organizate de conducerea căminului cultural. Brigada stă numai cîteva ceasuri într-o comună și lămurește o serie de probleme care însă poate fi reluată și aprofundată prin seri de întrebări și răspunsuri sau seri de experiență științifică.

Ne-am despărțit de tov. Ion Ciobanu avînd convingerea că în lunile care vor urma, brigăzile științifice din regiunea Argeș își vor intensifica activitatea. Am primit bucuroși propunerea de a însoți în curînd una dintre brigăzi într-o deplasare la sate.

A. CROITORU

Desen de Neagu RĂDULESCU

Sala de spectacole a căminului cultural din comuna Stănișești, raionul Adjud, nu e înzestrată cu mobilierul corespunzător.

— Ce faceți, ne-nec, vă mutați?
— De unde!! Ne ducem la cămin, la șezătoare.

SPECIALIȘTII GOSPODĂRIEI

Ședința începuse în mod obișnuit, ca și în alte seri. La gospodăria colectivă din satul Morteni, raionul Găești, în fiecare seară se face o scurtă analiză a muncii. Președintele Marin Enache a informat pe ceilalți membri ai consiliului de conducere, ca și pe brigadierii, despre problemele la zi. Cîțiva dintre ei făcuseră propuneri concrete menite să înlăture unele lipsuri. Inginerul agronom Gheorghe Costescu ceru ca a doua zi să fie mobilizate toate forțele la eliberarea terenului cultivat cu porumb, pentru a putea îngădui tractoarelor să treacă la pregătirea terenului în vederea semănatului. Inginerul zootehnic Valeriu Șargu a ridicat la rîndul lui o problemă care — după mărturisirea sa — îl frămîntă de mai multă vreme. El a cerut consiliului de conducere să acorde atenție, ca și culturilor de cîmp, balanței furajere, însămînțărilor artificiale și celorlalte probleme ale sectorului zootehnic. Intervenția inginerului a fost primită cu interes și aprobări.

Aici, la gospodăria colectivă din Morteni, există o bună colaborare între președinte, membrii consiliului de conducere și specialiști. Și așa trebuie să fie. De ce?

În gospodăria colectivă din Morteni s-au creat condiții bune pentru aplicarea în practica agricolă a cuceririlor științei agricole precum și a numeroase metode avansate de creștere a producției agricole vegetale și animale. Colectiviștii au înțeles importanța misiunii specialiștilor și i-au sprijinit din prima zi, asigurându-le condiții bune de muncă și viață. Specialiștii gospodăriei, prin colaborarea strînsă cu membrii consiliului de conducere și președintele gospodăriei, imprimă procesului de producție un caracter științific, specific marilor unități agricole.

Președintele ne povestea: „Era în perioada cînd se puneau bazele recoltei din acest an. După ce a trecut pe la cîmp, unde a controlat starea de vegetație a grîului, inginerul ne-a arătat ce trebuie să facem pentru obținerea unei producții mari. Densitatea la semănat pe o parcelă nefiind cea indicată, inginerul a luat măsura fertilizării acesteia și întreținerii ei cu sapa rotativă. Rezultatul a fost bun. Pe sola amintită s-au recoltat cu 300 kg grîu mai mult la hectar... Cel mai mare ajutor l-au avut colectiviștii cînd a venit vremea semănatului porumbului și al altor culturi. Pentru a fi mai convingător în ceea ce privește aplicarea metodelor înaintate, inginerul a organizat loturi demonstrative care au fost date în grija celor mai buni colectiviști, frunțași la învățămîntul agricol de masă”.

Dar colaborarea specialiștilor cu consiliul de conducere și în primul rînd cu președintele, brigadierii și colectiviștii începe încă de la întocmirea planului de producție. Mulți colectiviști sînt consultați la întocmirea planului. Știința specialiștilor îmbinată cu experiența colectiviștilor este de mare importanță pentru întocmirea unui plan de producție chibzuit, pentru mărirea de la un an la altul a producției și veniturilor în toate sectoarele. La Morteni se obișnuiește ca toate aceste planuri de muncă întocmite de președintele gospodăriei împreună cu inginerii să fie dezbătute în cadrul ședințelor de consiliu, îmbunătățite și completate. Anul acesta, producția planificată pe brigăzi a fost modificată, în urma observațiilor brigadierilor și ale unor colectiviști frunțași. S-a planificat producție diferențiată pe brigăzi, în funcție de fertilizarea terenului, de forțele de muncă.

Datorită acestui stil de muncă, rezultatele gospodăriei s-au îmbunătățit cu mult față de anii precedenți. Este suficient de arătat cîteva exemple în acest sens. Prașila manuală pe suprafața de 889 ha porumb s-a executat în termen de 3 zile. Asta înseamnă că s-a împiedicat evaporarea apei din pămînt, iar buruienile care fură din hrana plantelor au fost distruse mai devreme. După un calcul sumar, executarea prașilelor într-un termen atît de scurt le-a adus celor din Morteni un spor de recoltă de 400-500 kg la teren podzolic slab. În trecut, cînd se scoteau 800-900 kg. grîu la hectar era

lucru mare. Dar acesta este acum exact sporul la fiecare hectar, față de producția de acum doi ani. Cu ajutorul specialiștilor s-au rezolvat multe probleme tehnice de mare însemnătate economică. Datorită indicațiilor agronomului s-a trecut, an de an, la adîncirea stratului arabil, prin folosirea scormonitorului, la aplicarea de amendamente (numai în acest an s-au dat 4 000 tone), la stabilirea celor mai bune soiuri de grîu și porumb.

Inginerul zootehnic vine de dinăunță în sector, de multe ori înaintea ingrijitorilor. El poate astfel să indice cu precizie modul în care trebuie să fie furajate animalele, cum să se calculeze rațiile ș. a. Împreună cu președintele, inginerul zootehnic a studiat problema furajelor. O primă măsură o constituie amplasarea culturilor furajere în apropierea grajdurilor. S-au introdus în cultură plantele furajere valoroase și mai ales lucerna.

Privitor la gospodărirea furajelor în timpul perioadei de stabulație, în gospodărie au fost luate măsuri menite să asigure o furajare rațională a tuturor animalelor și să evite ori și ce risipă de furaje.

În acest scop, furajele fibroase și silozul s-au dat în grija responsabilului echipei furajere. Se cunoaște precis cantitatea de furaj depozitată în fiecare groapă de siloz, cît și sortimentul de furaje existente. Acesta este un lucru esențial pentru buna gospodărire a furajelor.

Înainte cu două săptămîni de a se intra în perioada de stabulație, inginerul zootehnic întocmește planul de furajare pentru toată perioada de stabulație, pe bază de rații științifice întocmite.

Ca un rezultat firesc, producția de lapte s-a dublat în ultimii doi ani.

La toate aceste realizări, care au la bază munca harnică a tuturor colectiviștilor, un rol important l-a avut și el are colaborarea strînsă dintre consiliul de conducere și cadrele de specialiști din gospodărie.

TEODOR MARIAN

La G.A.C. Domnești, regiunea Bucu-rești, recoltarea legumelor este în toi.

PE TEME DE SEZON

Colocviu pe tarlale

„...Tot ce s-a spus despre ei e adevărul curat. Să recunoaștem deci că au lucrat bine și au ieșit primii. Avem cam același tip de sol. Același soiuri: Bezostai I și Harrach au cultivat și ei. Numai că cei din Rîșnov au scos în medie cîte 3 524 kilograme la hectar. Diferența dintre noi nu-i mare, dar se cheamă că este. Și-i în favoarea lor. Acum, vom vedea la anul”.

Tovarășul Preidt, președintele gospodăriei colective din Codlea, confirmă de fapt afirmațiile făcute de inginerul agronom Alexandru Bănulescu de la G.A.C. Simpetru. Aprecierile sînt valoroase, cu atît mai valoroase cu cît tovarășii amintiți mai sus sînt reprezentanți a două gospodării colective puternice, ai căror membri sînt bine cunoscuți pentru hărnicia și pricepera lor.

Colectiviștii din Rîșnov au băgat în magazia gospodăriei aproape 25 de vagoane de grîu reprezentînd numai sporul de producție realizat. Și se cuvine să mai arătăm că pe unele tarlale au obținut cîte 4 100 și chiar peste 4 300 de kilograme la hectar. Așadar, le dăm mina să stea de vorbă cu oricine. Pentru că toate astea n-au picat așa la întimplare. Se știe doar în ce condiții grele s-a semănat în toamna trecută. Și dacă te gîndești bine tocmai de aici ar trebui pornit. Terenul uscat, bolovănos cere muncă pentru ca să pregătești un pat germinativ corespunzător. Apoi nu-i tot una după ce plantă premergătoare semeni, dacă îi dai ori nu îngrășăminte și cîtă sămînță bagi în pămînt. Vorba e dacă ai garanția că ce pui sub braz-

dă incolțește și se dezvoltă. Și ca să ai garanție trebuie să nu te zgîrești nici la muncă, nici la îngrășăminte și nici la sămînță. La concret, pentru că rîșovenilor le place să fie limpezi în ceea ce spun, asta înseamnă alegerea terenului, arătură bună și afinarea pămîntului, semănatul grîului după cele mai bune plante premergătoare ca trifoi, cartofi și altele, mai înseamnă cîte 240-250 kilograme de superfosfat la hectar o dată cu arătura pentru semănat și cîte 580 pînă la 650 boabe germinabile numărate la fiecare metru pătrat. Numărate e un fel de a spune, pentru că oricine își dă seama că nu s-au apucat să numere boabele pe cîmp. Dar conferințele și învățătura ce rost au? Să afli și să știi că 580 de boabe la metru pătrat înseamnă cam 260 kilograme de grîu la hectar, iar 650 cam 290. Pentru asta se cere neapărat să ascuți și să înveți, că chiar dacă toate boabele s-au dovedit germinabile s-ar putea ca unele să nu răsără ș-atunci nu-i bine. Se întîmplă apoi ca unele boabe să răsără mai tîrziu, iar plantele mai slăbuțe să nu răzbească din iarnă.

Controalele făcute de rîșoveni înainte de căderea zăpezii au dovedit cîtă dreptate au avut să semene mai des. Numărul de fire la metru pătrat n-a trecut pe nici o tarla de 520. Nici chiar acolo unde s-au băgat 650 de boabe. Pierderile de peste iarnă n-au influențat însă prea mult recolta. Dar să nu fi respectat densitatea recomandată? Și sînt destui încă din cei care s-au zgîrcit la sămînță. Am auzit, și nu o dată, spunîndu-se: „Merge și cu 20-30 de kile mai puțin la hectar”. Era tot în toamna trecută și gospodăria cu pricina avea de semănat vreo 600 de hectare. „De ce să nu facem economie aproape 2 vagoane de grîu?” Cîtă economie au făcut asta s-a văzut la recoltare. Au plătit-o cam scump. Aproape 12 vagoane de grîu mai puțin. Iată deci cîtă pită au putut pierde asemenea gospodari!

Colectiviștii din Rîșnov ar fi putut să stea liniștiți că făcuseră tot ce le-a recomandat inginerul lor agronom, tovarășul Dorin Popa. În primăvară, însă, înainte de topirea zăpezilor, cine s-ar fi abătut pe cîmpurile gospodăriei putea să-i vadă pe oameni împrăștiind, tot la recomandarea inginerului, azotat de amoniu pe tarlalele cu grîu pentru ca mustul zăpezii să care îngrășămîntul la rădăcina plantei. Așa hărnicie mai zic!

Acum rîșovenii sînt din nou la semănat. Ploile s-au potolit, pămîntul are umezeală destulă și totul a fost pregătit din vreme. Vor cîștiga cei din Rîșnov și la anul întrecerea cu colectiviștii din Codlea sau din celelalte comune?

Răspunsul tovarășului Gheorghe Miloiu, președintele colectivei, e plin de înțelepciune. După el totul depinde de doi factori. De primul e sigur. Anume că rîșovenii își vor da toată silința să pună în valoare experiența lor și recomandările ce se vor face în funcție de condițiile ce se vor ivi. Cel de al doilea factor ține de vecini, de felul cum vor munci depînd și rezultatele lor.

Mai ales că nici vecinii nu stau cu miinile în sin.

CL. MUNTEANU

VEWDEVA

FRAGMENTE DE NOVELĂ

Era o veche și răbdătoare dușmănie între cele două case din Loștrița: Mag și Mogoș. Ion se trezise de când era mic în această dușmănie neîndurătoare. Familia Mogoș avea un băiat și o fată: Ștefan, de-o vîrstă cu Ion, și Drina, mai mică decît el cu doi ani. Tatăl lui Ion îi spusese la început:

— Să te ferești de ăia. Să nu te văd jucîndu-te cu ei. Au inimă de cîine. Pe atunci Ion n-avea de unde să știe că și Mogoș bătrînul spusese același lucru copiilor săi, referindu-se la Ion:

— Cu ăla să nu vă prind, că vă jupoi de vii. Multă durere ne-a adus casa lor.

De fapt lucrurile se petrecuseră așa: Pe la sfîrșitul veacului trecut bunicul lui Mogoș, unul Fartenie Mogoș, se bătuse într-o duminică la horă cu Zebie Mag, dintr-o pricină nu îndeajuns de limpede nici chiar atunci. S-au dat și în judecată, dar n-au mai așteptat hotărîrea judecătorească și s-au bătut din nou, tîndu-se cu cuțitele. Au murit amîndoi. I-au găsit morți, plini de sînge, cu mîinile infipte unul în beregata celuilalt. De aci a pornit lungă și neagra dușmănie a familiilor Mag și Mogoș.

Pavel Mogoș și Avesalon Mag au purtat mai departe vechea moștenire. S-au bătut și ei de cîteva ori, o dată în 1926, a doua oară în 1935 la niște alegeri, apoi în 1940, dar n-au izbutit să se omoare. În schimb Avesalon a tăiat în 1943 zece pruni din livada lui Pavel, iar acesta a pus foc unei clăi de fin din grădina lui Avesalon. Copiii lui Pavel, Ștefan și Drina, și copilul lui Mag, Ion, s-au ivit pe lume și au crescut în focul cînd viu, cînd surd și mocrnit, dar niciodată stîns, al acestei îndelung răbdătoare dușmănie.

Acum, de trei ani erau cu toții în gospodăria colectivă și în cuvîntările rostite la adunările generale se spunea de către președinte, de către instructorul teritorial de partid, sau de către vreun inginer de la consiliul agricol, că „țărani colectivisti formează o mare și puternică familie”. Cuvintele acelea sunau ca într-un abecedar de școală, dar celor din familiile Mag și Mogoș le intrau pe-o ureche și le ieșeau prin cealaltă, indiferenți la acest adevăr, parcă pe ei nici nu-i interesa în vreun fel să stabilească realitatea lui.

Cu un an în urmă gospodăria colectivă din Loștrița trebuia să trimită la raion, pentru un curs agricol de șase săptămîni, doi tineri. Au fost aleși Ion Mag și Ștefan Mogoș. N-au plecat în aceeași zi, dar s-au întîlnit acolo. Fără să-i mai întrebe dacă le convine sau nu, la cîmin au fost repartizați în același dormitor, o cameră cu două paturi:

— Sînteți din același sat. Vă înțelegeți și vă cunoașteți bine, așa că nu mai avem probleme cu voi.

În prima zi n-au vorbit nimic. Se urmăreau bănuitori cu privirile, parcă se temeau să nu fie loviți fără veste, cînd stăteau cu spatele unul la celălalt, și au dormit greu, după ce s-au pîndit și pe întuneric, atenți la fiecare mișcare.

Dar, după cîteva zile, coarșele cu care stăteau gata să se împungă se muiaseră pe încetul, din niște lucruri mărunte și binevoitoare prin firea lor.

Era încă destulă teamă în prietenia care abia se infiripa căutînd să înlătore umbrele groase ale trecutului. Era ca și cum, după o boală grea și de o mare durată în timp, amîndoi căutau să deprîndă lucrurile clare și simple care se învață în primii ani ai vieții: mersul și vorbitul.

Linogravură de Liana PETRUȘIU

Prietenia lor, își dăduseră scama, nu se rezema pe nici o amintire comună. Parcă stăteau pe marginea unei ripi foarte dușmănoase și adinci unul de-o parte a prăpastiei și altul pe cealaltă parte a prăpastiei. Într-o zi Ștefan îl întrebă deschis, pe neașteptate:

— Ce părere ai despre Drina?

Ion răspunse fără un interes deosebit:

— Ce părere să am? N-am nici o părere.

— Păi lucrează în echipa ta.

Ion nu putu răspunde nimic, fiindcă nici el însuși nu-și pusese vreodată astfel de întrebare. Drina era mulgătoare de vaci la grajdul echipei sale, dar își dăduse seama că ochii lui nu se opriseră niciodată asupra Drinei, nici în bine, nici în rău.

— Își face datoria cum trebuie, zise Ion ca și cum întrebările lui Ștefan erau stinjenitoare și vroia să scape de ele printr-un răspuns vag.

— Am chemat-o aici duminică viitoare, zise Ștefan pe un ton prevăzător, ca și cum nu se gîdea să angajeze pe cineva în această invitație.

— Ce să caute aici? întrebă Ion privind-l bănuitor.

— Se face tîrg. Ai uitat că duminică-i Drăgaica?

Veni duminica. Ion se îmbracă și plecă din cîmin de dimineață. Se duse singur în tîrgul care era instalat la marginea orașului pe un teren viran.

În tîrg se trezi pe neașteptate față în față cu Ștefan. Acesta era cu Drina și cu o fată necunoscută, probabil de-acici din oraș. Cînd îi văzu, Ion vru să se întorcă și să se facă nevăzut, dar Ștefan îi puse mîna pe umăr, întrebîndu-l dojenitor:

— Unde plecași, mă, cu noaptea-n cap? Nu ți-am spus că vine și Drina aici?

Neștiind ce trebuie să-i spună Drinei, care stătea lingă el cu priviri limpezi și copilăroase, Ion o întrebă ce-i nou la Loștrița. Drina îi răspunse că totul e bine și că echipa îl așteaptă să se întorcă la gospodărie. Ion se uită la Drina și se gîndi mirat cînd dumnezeu a crescut așa fata asta a lui Mogoș? Se uitase totdeauna la ea cu o indiferență tăcută și străină, fără curiozitate, o știa mică și neîmplinită la trup și acum ea stătea lingă el dreaptă și plină de-o evidentă mîndrie, ca o „boereasă”...

...De atunci trecuseră niște luni. Venise iarna și Ion cu Ștefan erau de mult îndărăt la Loștrița. Acum nu mai puteau vorbi cu aceeași lipsă de îngrădire pe care-o avuseseră la școală. Erau acasă și părinții lor, neștiind ce se petrecuse la centrul școlar agricol, purtau vechea lor dușmănie ca pe o boală surdă și nevindecabilă. Ei trăiau în felul lor ciudat, fără să-și caute în priviri, ocolindu-și pașii cu o tăcută și înverșunată tenacitate, ca și cum pentru Mag au exista nici un Mogoș pe lume, iar pentru Mogoș nici un Mag.

Copiii, însă, după săptămîinile petrecute în aceeași cameră de cîmin la centrul școlar agricol, simțeau că acest trecut negru trebuia sfîrșit, dar se înfricoșau de părinți și nu știau ce anume să facă. Cînd se întîlneau se uitau cu o mare mirare unul la celălalt, parcă atunci s-ar fi văzut pentru prima dată, își spunea o vorbă, cel mult două, apoi se despărțeau cu teama nelamurită că purtau pe umeri un păcat de care nu erau vinovați și că înfruntau o primejdie vicleană și de o cruzime nemaipomenită. Drina îi spusese într-o zi lui Ion:

— Neică, știi că inima aia n-am spart-o. O țin la ștergar, între ferestre...

Ion se uită la ea mirat. Uitase despre ce inimă era vorba, uitase că la tîrg îi dăruise o inimă de turtă dulce, cu oglindă la mijloc. Ea spusese despre inima aceea cu un surîs copilăresc pe față, cu o lumină ciudată în ochi, gata să se lumineze și mai mult, dar faptul că Ion uitase de inimă și privise șters, mirat, făcu să treacă o umbră tristă pe obraji ei...

...A doua zi a văzut-o la lucru și se trezi speriat la gîndul că de fapt plecase de-acasă cu inima arsă de dorul Drinei. Atunci cînd o văzu, trecu pe lingă ea fără să-i spună ceva, prefăcîndu-se că se gîndea în altă parte, la problema nutrețului și a curățeniei din grajduri. Drina îl opri cu un glas ciudat, sfios și semeț în același timp, întrebîndu-l ca pe un drept al ei pe care, în sfîrșit, îndrăznea să și-l ceară pentru prima dată:

— Neică, dar ai uitat bună ziua acasă?...

Ziua trecu fără nimic deosebit, dar spre seară Drina găsi un moment potrivit să-l întrebe:

— Neică, vii mîine la reuniunea tovarășească de la cîmin?

Ion se fistic și Drina continuă semeț:

— Mama a zis că dacă mă prinde dansînd cu tine îmi închide pantofii și-mi taie picioarele...

— Așa a zis? întrebă Ion, stupefiat de amenințare, ca și cum el era vizat de cruzimea ei.

— Exact, zise Drina cu un surîs larg. Dar eu vin la reuniune chiar dacă ar fi să rămîn fără picioare...

La prînz mîncă fără pofta lui obișnuită și chefel de mîncare fi pieri cu totul în clipa cînd tatăl său, amintindu-și tocmai atunci lucrul acela neînchipuit, îl întrebă pe un ton nemilos:

— Cu cine ai stat tu șase săptămîni într-o cameră la cursul agricol de la raion? Lui Ion îi scăpă lingura din mîna și se făcu alb la față ca varul. Spuse încet:

— Cu Ștefan... al lui Mogoș.

— Da? Și cum te-ai simțit?

— Cum să mă simt? Nici cum...

— A fost demult, ăsta-i norocul tău, dar să știi că dacă te prind că te-nhăitezi cu cei mai mari dușmani ai familiei tale, te trag în jujău, ca pe un cîine.

Ion, care știa că în seara aceea avea să meargă la reuniunea tovarășească de la cîminul cultural și că mai mult ca sigur avea să danseze cu Drina, avu încă o dată presimțirea unui lucru tragic, se îngrozi la acest gînd, își dădu seama, cu o tăcută scîrbă și revoltă, că lucrul acela era de neînlăturat. Seara se duse la cîmin. Ștefan îi spusese la bufet, cu o sticlă de bere în mîna:

— Hai, Ioane, ce dracu de teamă ai în inimă? Du-te și ia-o pe Drina la dans.

Ion se duse amețit acolo și spuse încet, ca și cum l-ar fi durut ceva:

— Pot să te invit la acest dans?

Drina se desprinsese fără vorbă din grup și Ion simți cum trupul ei începu să tremure.

Fără să-și dea seama, Ion trecu în dans prin fața băncii unde stătea mama Drinei, dar aceasta nu zise nimic. Către sfîrșitul dansului sosi la bal tatăl lui Ion într-un grup de oameni. Văzîndu-l pe feciorul său cu cine dansa, bătrînul Mogoș se întunecă

dintr-o dată la față. Pe urmă, fără să-și dea seama, dans prin dreptul bătrînei Mogoș și observă că nu spunea nimic, nici bine, nici rău.

În clipa aceea se termină dansul și Ion vru să se ducă la gînd, dar gîndurile erau așa. Se încălzi, era amețit, dar cîteva minute afară în aerul rece, dar tatăl său.

— Urmează „tangoul tovarășelor utemiste”, partenerii, iar tovarășii așteaptă...

Ion se opri în fața tatălui său. Acesta îi spusese:

— Bei, tovarășe șef de echipă, o bere cu o țigărită. În clipa aceea cîteva veni din spatele lui Ion și se auzi întrebare:

— Dansezi acest tangou cu mine?

Ion se întoarse fulgerător. Era Drina. Ar fi vrut să nu fie adevărat, sau măcar să fie altcineva, să poată fi aparat de deznoamîntul tragic de atît și nu știu ce trebuie să facă.

— Du-te, îi spusese tatăl său cu un glas greu pe spatele și o întrebă pe bufetieră:

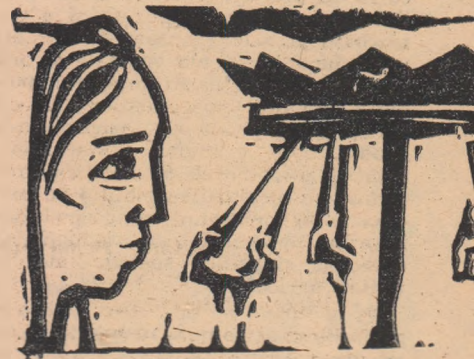
— Dar noi ce consumăm aici? Bani noștri. Ion se întoarse acasă la miezul nopții. Tatăl devreme din bal, pe la orele zece, dar, așa cum dormea.

— Eu știu ce vrei să-mi spui. Vrei să-mi spui că alte timpuri și că venim din negura lor de blesteme și păcate și că voi n-aveți nici o șansă să vi le trecem toate pe umerii voștri. Dar eu am un singur lucru: știi tu cîte morminte ne-au sădit din neamul lui Mogoș? Știi, că ți le-am amintit dar nu vrei să ții cont de ele. Bine, Puile (așa și mai ironic), n-ai mai găsit altă fată în Loștrița lui Mogoș?

În clipa aceea, de peste drum, din casa lui Mogoș, se auzi un țipăt prelung și ascuțit, urmat apoi de alte țipete.

— Vezi? Pe Drina o calcă tat-său în picioare. Udă. Dar eu nu te bat. Nu de frică nu te bat, secretarul organizației de bază mi-a spus să nu brațul asupra ta, că mă vor judeca pentru asta. drumul mare. Dar tu ești copilul meu și așa fi lovesc. Tu simți dragoste, acolo unde sufletul și ură...

A doua zi, venind la gospodărie, Ion o chemă de la capătul grajdului. Drina avea niște brațe.

— Te-a bătut tatăl tău aseară, zise Ion cu

— Nu-i nimic, spuse Drina pe un ton liniștit

— Am să vin cu pețitorii la voi acasă.

Glasul lui era fierbinte și încordat, ca și cum primau de-a dreptul o enormitate ce-l mușcă nimeni altcineva pînă atunci.

Ea păru deodată foarte fericită de această tită s-o asculte și s-o primească, rămase mută.

Peste cîteva zile bătrînul Mag îl rugă pe președinte „cit se poate de discret”, ce ar zice Mogoș salo Mag împreună cu nevastă-sa ar lua hotărîre casă la Pavel Mogoș ca s-o petească pe Drina.

Prevăzător, președintele îl luă cu el pe dirență amîndoi spre casa lui Mogoș. Acesta nu știa ce se auzea. Ascultă gînditor totul, apoi spusese:

— Dacă vine cu inima curată, ca un tovarășească pe un prieten, ca pe un cuseru.

Și rîse, dar se gîndi posomorît că o bătuse.

În duminica următoare veni în pet, îmbrăcat sîrbătoresc, și după datină, cu plosca de rachiu.

Și oaspeții și gazdele erau plini de prevedere acolo un martor neprevenit la istoria celor doi, fi crezut că oamenii aceia jucau un spectacol depleneau un ritual de o mare vechime.

Vesa Mag, intrînd primul în casă, se opri în prag și zise:

— Am venit aici la dumneavoastră, că ne-am fi pierdut urma unei căprioare și noi credem că o găsim.

Soția lui Mogoș trecu în odaia vechină și vechină, o bătrînă știrbă și cocirjată, și care umbla pe un picior.

— Asta o fi, cinstiți călători? întrebă tatăl și zise:

— Avesalon Mag se făcu alb la față, ca și cum fi uitat că dialogul acela era de fapt un ritm încurcat de răspuns. I se păru că toată povestea vărată viclenie și cruzime și că dintr-o oarbă acum într-o rușine fără acoperire. Măselele se se văzu mișcarea crispată a maxilarelor sale pe uita tresărînd la el și își încheștă palmele în dar nu zise nimic, așteptînd încruntat răspunsul Avesalon Mag spusese:

— Cinstite gazde, nu-i asta. Nu poate fi care-o căutam.

Soția lui Mogoș se duse a doua oară în odaia de-acolo țînînd de mîna o fetiță de vreo șase ani.

— O fi asta, cinstiți călători?

În clipa aceea obrazul negru al lui Avesalon și răspunse înveselit:

— Să trăiască, să vină și rîndul ei, dar noi mai mare.

Atunci Mogoș repetă semnul către nevastă-sa pentru a treia oară în camera alăturată, revăzînd Drina de mîna.

— Asta o fi? întrebă Mogoș cu fața zîmbită.

— După asta umblăm noi! zise Mag triumfal.

Ion înaintă spre Drina și amîndoi, țînîndu-se de mîinile părinților.

Scriitori români contemporani

Demostene BOTEZ

Poetul, prozatorul și gazetarul Demostene Botez s-a născut în iunie 1893, într-un sat sărac din nordul Moldovei, a cărui amară mizerie materială și culturală a evocat-o adeseori în versuri

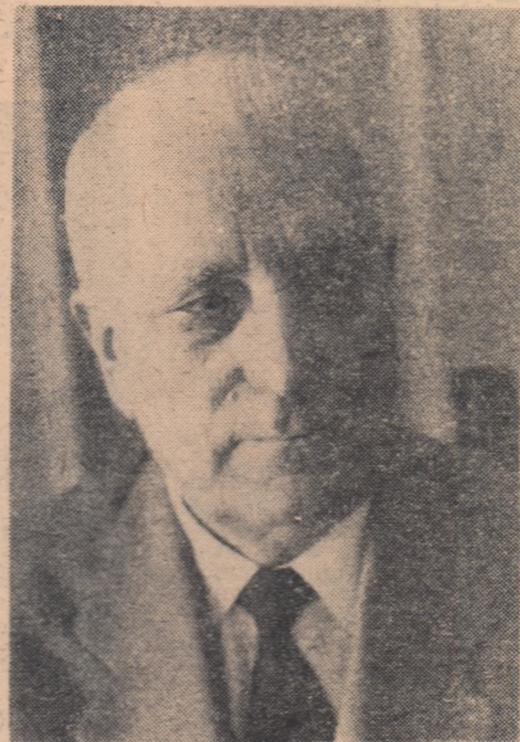
lirice sau în pagini de roman și nuvelă. Mereu hărțuit de cele mai crâncene — și, totuși banale pe atunci — piedici bănești, poetul a fost, după școala primară sătească, elev al liceului internat din Iași, apoi student al Facultății de Drept și al Facultății de Litere, din același oraș. Astfel, încă foarte tânăr, Demostene Botez a respirat atmosfera vieții culturale progresiste a Iașilor dinaintea primului război mondial, dominată și animată de generația marilor scriitori și publiciști democrați, grupați în redacția revistei Viața Românească, condusă de ilustrul Garabet Ibrăileanu, și reprezentată în modul cel mai strălucit de Mihail Sadoveanu. Chiar în paginile Vieții Românești, totdeauna deschisă scriitorilor tineri, a debutat Demostene Botez, fapt care avea să hotărască pentru totdeauna direcția fundamentală a creației sale. A fost mobilizat în armata războiului din 1916—18. Aceste împrejurări cumplite ale tinereții au fost, de asemenea, decisive pentru evoluția operii sale.

Tema tristeții și atrocității războiului va fi permanentă în îndelungata activitate și variata creație a lui Demostene Botez, și pe linia ei se înscrie primul volum al poetului, publicat în anul 1918, cu titlul „Munții” (aluzie la ciuntirea vechilor hotare ale țării, impusă în timpul primului război mondial, de către imperialismul german, în urma așa-numitei „păci de la Buftea”).

Între sfârșitul primului război mondial și sfârșitul celui de al doilea, timp de mai bine de un sfert de secol, s-a desfășurat — după primii ani, pe care îi putem considera drept faza începuturilor — faza de afirmare, cristalizare și maturizare a scriitorului multilateral, care s-a făcut cunoscut și în activități ce depășeau sfera creației literare, cum ar fi ziaristica politică. În acest lung răstimp, Demostene Botez e avocat, întâi la Iași, apoi la București, și a manifestat o atitudine cetățenească generoasă și progresistă, fiind prezent în foarte numeroase procese, din puzderia pe care aparatul de represiune al burgheziei fascizante le-a înscenat împotriva atitor activiști și luptători progresiști, antifasciști, apărători ai drepturilor democratice ale poporului.

Opera poetică a lui Demostene Botez, grupată în numeroase volume („Floarea pământului”, „Povestea omului”, „Zilele vieții” etc.) publicate între cele două războaie, prezintă tendințe contradictorii a căror manifestare, în cadrul aceluiași proces liric, constituie conținutul unei drame morale foarte dureroase, și care, în linii generale, a fost a celor mai mulți poeți formați în cultura burgheză, și creatori în acea epocă. Pe de o parte, poetul este un individualist, înlănțuit în neîncredere și descurajare, formulându-și protestul în singurătate, și chiar în izolare: pe această linie, poezia sa dezvăluie un om melancolic, inclinat spre o filozofie sceptic-ironică, un nervos cu infiorări simboliste în fața ploii, a străzilor pustii, a toamnelor reci, a orașelor provinciale. Pe de altă parte, e un om pe care frământarea socială îl atinge nu rareori, cu aripa sa, trezind o sensibilitate profundă, dezvăluind o natură inclinată spre generozitate și dăruire, care îl împing să-și manifeste solidaritatea și frăția cu cei ce suferă, cu țărânii din care se trage, cu proletariatul, a cărui luptă îndrăzneată îi inspiră accente de caldă simpatie, de adinc respect: pe această a doua linie, poezia sa dezvăluie, în poeme de mare forță și originalitate, un om inclinat spre idealul și lupta socială, un generos, un democrat, un progresist. Această tendință s-a reflectat, cu deplină unitate și consecvență în întreaga activitate de ziarist, desfășurată de Demostene Botez între cele două războaie, totdeauna de pe o poziție umanistă și consecvent democratică.

Asemenea sfșieri interioare nu l-au împiedicat pe Demostene Botez să realizeze o operă vastă și remarcabilă (în cadrul căreia trebuie menționat și romanul Ghiocul), care i-a asigurat locul în istoria literară între cele două războaie, dar l-au împiedicat, desigur, să atingă treapta unei unități filozofice și artistice superioare. La aceasta el a ajuns în ultimii douăzeci de ani, anii construcției socialismului și ai literaturii noastre realist-socialiste, tocmai prin faptul că învățătura ideologică a clasei muncitoare l-a ajutat să lichideze contradicțiile intime cuprinse în natura vechii sale formații. Încit, acum se poate vorbi de o a doua maturitate poetică a lui Demostene Botez, în care își arată roadele, deosebit de substanțiale, angajarea poetului în rindul luptătorilor pentru construirea socialismului, cu consecințele ei: înfrățirea activă cu oamenii, înțelegerea frumuseții unei mari opere istorice colective, înere-

derea în viață, abandonarea izolării melancolice și pasive. O poezie bogată în sentimente pozitive, tonice, scaldată într-o lumină sobră, pătrunsă în același timp de o energie bărbătească, și impletită din idei fecunde, este rodul acestor ani, cristalizat în nenumărate poeme, și sistematizat în volume dense, compacte ca: Floarea soarelui, Carnet și Oglinzi, cel mai recent volum al poetului, apărut în toamna anului 1963. Dulcele glas și accent moldovenesc, pe care, de la moartea lui Mihail Sadoveanu, Demostene Botez îl rostește ca nimeni altul în epoca noastră, este cunoscut milioanei de cititori, și este cunoscut cititorilor „Albinei”, prin numeroasele poeme publicate în chiar paginile ei. Poetul este, între altele, autorul unei viziuni de pastel a satului nostru colectivizat, care redă, cu deosebit farmec învăluitoare, imaginea vieții ferice a țărânimii noastre de astăzi. Paralel, lirismul său curge pe canalul celor mai variate teme, și pe registrul celor mai variate tonuri și timbruri poetice, de la poezia de dragoste până la satira antiimperialistă, de la meditația filozofică până la pastel. De curind, Demostene Botez a dat din nou la iveală o proză, amplă nuvelă-roman Document, în care opune imaginea de astăzi a vieții țărânimii noastre, luminoasă și prosperă, imaginii de odinioară, neagră și deznădăjduită.

RADU POPESCU

DRĂGUȚII DIN DRĂGUȘ

E un sat spre Făgăraș unde se leagănă văile scoborite din munți între poteci, piraie și cîmp. E un sat de străveche vatră unde cîntecele, graiul, straietele, poveștile și oamenii lui vin din izvorul cel mai limpede al unui neam frumos, isteț și vrednic. De unde i-ar veni oare numele Drăguș?! N-am întrebat nici învățații și n-am căutat lămuriri nici în cărți — dar văzîndu-i cit is de chipeși, de senini și de sprinteni la minte, cit is de frumos îmbrăcați în cojoacele lor cu flori și în cămășile lor albe, croite larg și bogat cusute, mîntea duce să apropii numele satului lor de vorba drăguț...

I-am întîlnit pe drăgușeni în marea Expoziție de la București, pășind pe șoselele de asfalt dintre pavilioane cu șfala curată a celui care vede și trăiește înfăptuirea unei minuni.

— Sintem mai mulți veniți acia... Ne-au ales, tineri și bătrîni, o samă de oameni ca să jucăm o nuntă într-un film... Zice că nunțile de pe la noi sînt cele mai frumoase...

Erau doi drăgușeni cu care am intrat în vorbă. O tinără femeie cu chipul de pictură împărătească și un vînjos bărbat... drăguț. Erau soții Valeria și Trașu Sofonea, care într-o pauză de filmare pe platourile de la Buftea ale viitorului film „Merii sălbateci”, veniseră să vadă Expoziția... În peisajul de construcții imense, de mașini, cabluri, macarale, motoare și omenire multă, Valeria și Trașu se plimbau de mină ca în plătirea unui vis de necrezut, ca Făt-Frumos și Cosinzeana în țara scînteietoare a soarelui, în cîmpul de aur, în cetatea de cîntece și scîlpiri de stele.

Defila prin dreptul lor bogăția imensă a țării, uriașa putere a mașinilor, fierul, oțelul, piatra și lemnul în mii de chipuri și feluri, în culori vii, pentru fel de fel de întrebunțări în gospodăria mare a țării și mică a omului. Armăsarii roșii de fier cu roțile negre de cauciuc — tractoarele brașovene, carele mari și grele cu coviltirele de argint — combinele de secerat și treierat, turmele de pluguri, răsadnițe, grape și stropitori, odgoanele stîlpilor înalți pînă la nori, pe care fuge scînteia electrică, pînea de griu curat cit roata carului, încovrigată, dreptă sau impletită, valurile de țesături, pînze, mătase și linuri, materii și materiale noi de plastic, melamină, casele fără acoperișuri în care poți vedea fiecare odaie, cămară și pridvor, trenuri, mașini, sonde — toate obiectele expuse parcă fugeau ele prin fața lor, fără a-și da seama că mergeau aproape de trei ceasuri...

Trașu, nume care vine de la Dumitru, e fiul vestitului cojocar Sofonea, premiat pentru cojoacele lui în marile expoziții republicane. Valeria sucește lina și coase flori. Toată familia e colectivistă...

Drăgușenii sînt opriți de vizitatorii străini și fotografiși. Lumea le face loc să treacă, petrecîndu-i parcă peste pragul de la nuntă, admirîndu-i...

Dăruindu-ne cu prezența lor în Expoziție și Capitală frumusețea unei plimbări extraordinare, voiam să le dăruim și noi ceva în fugă, după obiceiul tuturor vizitatorilor bucureșteni: o cafea, o bere, un sandwich, un pateu.

— Nu, ne-au răspuns blajîn. Noi am vrea să cîntăm în oraș niște lînă frumoasă.

Valeria se pregătea de lucrul ei de iarnă, pe cînd lui Trașu îi rămăsese încă neterminată, trebuînd să vie la filmare la București, o floare pe un cojoc de copil...

BARUȚU T. ARGHEZI

CULOAREA CORPURILOR

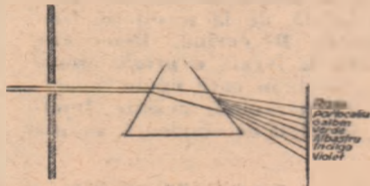
Oriunde ne-am afla în mijlocul naturii, la tot pasul întâlnim obiecte care ne impresionează nu numai prin forma și dimensiunile lor, ci și prin coloritul lor multiplu și variat. Albastrul curat al cerului, verdele nuanțat al pașiștilor și pădurilor, câmpiile împodobite cu flori multicolore, noul peisaj al patriei presărat cu blocuri de locuințe și construcții industriale într-o deosebit de bogată gamă de culori, încântă plăcut ochiul, făcând viața noastră mai frumoasă, mai bogată în impresii.

Desigur că deseori ne-am pus întrebarea: cum se explică această diversitate de culori a corpurilor, culori, care dispar o dată cu căderea nopții? Cum se face că un corp care este verde la lumina zilei, apare negru dacă este privit printr-un geam roșu? Și, în general, ce înseamnă de fapt un corp colorat?

Mai întâi, orice corp poate fi „văzut” dacă trimite un fascicol de lumină în ochiul nostru.

Lumina care cade pe orice corp poate suferi următoarele trei procese principale: transmisie, absorbție și reflexie. În natură orice corp poate produce în același timp și reflexie și absorbție și transmisie, însă în diferite proporții. Sticla necolorată pentru geamuri, de exemplu, transmite aproape toată lumina care cade pe ea, în timp ce o bucată groasă de lemn nu o transmite deloc.

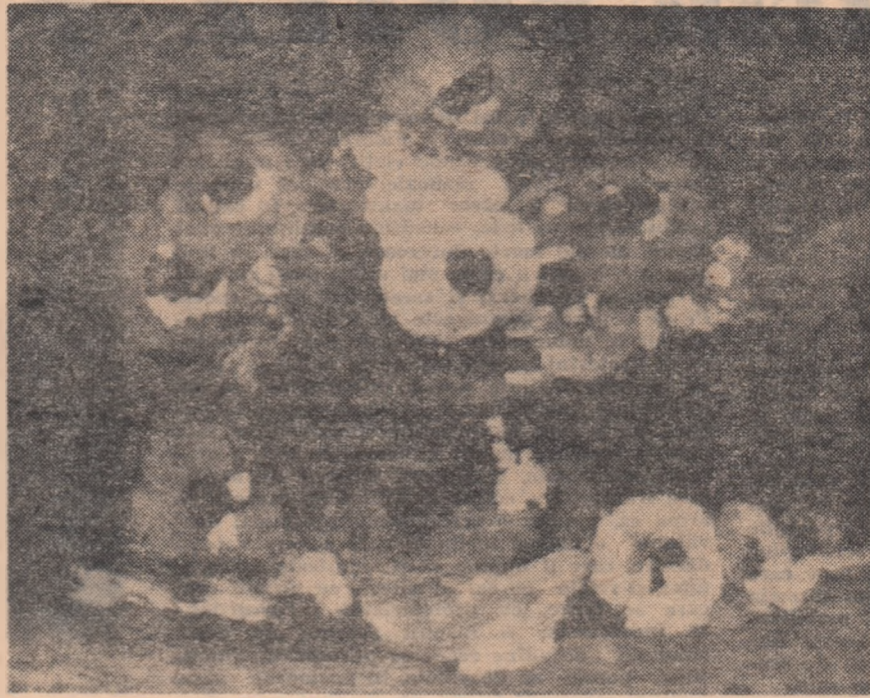
O experiență simplă ne va arăta că lumina are o anumită compoziție care ne va pune pe drumul cel bun în explicarea culorii corpurilor. Într-o zi însorită să camuflăm fereastra camerei cu hirtie neagră, lăsând numai o gaură dreptunghiulară. Fascicolul de lumină ce trece prin această „fântă” dreptunghiulară va lăsa pe perețele opus o dungă albă (perețele camerei fiind alb la lumina zilei). Dacă însă în calea acestui fascicol așezăm o prismă dreptunghiulară din sticlă cu muchia ei paralelă cu fanta, pe

perete se va vedea un frumos „spectru” colorat în multe culori, trecerea de la o culoare la alta făcându-se treptat.

Așadar lumina albă provenită de la soare este alcătuită din mai multe radiații, pe care nu le putem observa decât dacă descompunem această lumină cu ajutorul unei prisme. Aceste radiații, pătrunzând în ochi pot produce impresia de culoare.

Astăzi se știe că lumina este alcătuită din radiații electromagnetice cu lungimea de undă cuprinsă între 4000 Å și 8000 Å (cu Å am notat unitatea de lungime numită Angström, egală cu 0,00000001 cm). Radiațiile lu-

ȘT. LUCHIAN: Anemone (ulei)

minoase de diferite lungimi de undă căzind pe retina ochiului, produc diferite senzații de culoare. Astfel, de exemplu, radiațiile cuprinse între 4000 Å și 4500 Å produc diverse nuanțe de violet pe când cele între 6500 Å și 8000 Å produc diverse nuanțe de roșu.

Corpurile au proprietatea importantă că absorb și reflectă „selectiv” lumina, adică în anumite proporții, pentru diferite culori. Dacă pe un corp cade o lumină albă și acel corp va absorbi toate radiațiile afară de cele roșii, pe care le va reflecta, atunci el va avea culoarea roșie (de exemplu, trandafirii și lalelele roșii). Dacă va reflecta culoarea albastră el va fi colorat în albastru. Aceasta se va întâmpla datorită faptului că în ochiul nostru va putea pătrunde numai lumina reflectată de corpul respectiv, lumină care va impresiona retina, dând senzația de culoare.

Așadar, un corp va avea totdeauna culoarea luminii reflectată de el. Corpul care va reflecta toate radiațiile ce cad pe el, provenind de la soare sau de la un bec electric va fi alb (de exemplu, oxidul de zinc sau varul stins), în timp ce un corp care absoarbe toate radiațiile incidente va fi negru (de exemplu, negrul de fum). Așa se face că în timpul verii, cu soare puternic, este mai indicat să purtăm îmbrăcăminte albă: ea va reflecta atât radiațiile vizibile cât și cele calorice care vin de la soare. Iarna însă se poartă îmbrăcăminte de culoare închisă, pentru ca ea să absoarbă cât mai multă radiație solară, pe care o va ceda corpului omnesc.

Putem acum răspunde la întrebarea

de ce un corp verde apare negru când este privit printr-un geam roșu. Dacă pe corpul respectiv este proiectată o lumină albă, el reflectă numai radiațiile verzi, absorbindu-le pe toate celelalte. Dacă interpunem între corp și ochiul nostru un geam roșu (deci un geam — numit filtru — care nu lasă să treacă nici o radiație afară de cea roșie), acesta va absorbi radiația verde ce vine de la corpul respectiv, care acum va apare negru. Același fenomen se va observa dacă pe corpul verde vom face să cadă lumină roșie și-l vom privi fără filtru. Astfel de experiențe pot fi făcute cu oricare alte culori.

Dacă amestecăm cele șapte culori obținute prin descompunere cu prisma optică (de pildă, punând în calea razelor o a doua prismă inversată) vom obține din nou lumină albă. Experimental s-a stabilit că se poate obține lumină albă și prin amestecul doar a două culori determinate, de exemplu roșu cu violet, portocaliu cu albastru, galben cu verde etc. Astfel de perechi de culori, care amestecate pot da lumină albă, se numesc culori complementare.

S-a mai constatat că prin amestecul a diferite culori se poate obține o culoare nouă. De exemplu, violetul se poate obține din roșu cu albastru, verdele din galben cu albastru, portocaliul din galben cu roșu etc.

Ramura fizicii care se ocupă cu studiarea cantitativă a culorilor se numește **fotocolorimetrie**.

DUMITRU CIOBOTARU
Facultatea de fizică a Universității
București

CURIOZITĂȚI

PLANTE CARE OTRĂVEȘC DE LA DISTANȚĂ...

În lumea plantelor există una, denumită științific *Cynoglossum officinale*, care are un miros de soarece. Printr-o experiență făcută cu șobolani s-a constatat că aceștia, simțind pericolul acestei plante care-i ucide, otrăvindui de la distanță, preferă să sară în apă.

...ȘI PLANTE CARE PROVOACA RISUL

În apropierea Omanului (Arabia) crește o plantă care are fructe de mărimea unui bob de fasole și cu gust dulceag. Din aceste fructe uscate, băstinașii fac un praf pe care-l folosesc la pansarea rănilor. Înghițind acest praf, fie și în cantitate mică, omul capătă o stare de beție care culminează cu un ris ce poate să fiină ore întregi.

Dar risul îndelungat nu-i deloc sănătos și de aceea localnicii se feresc să înghită praful provenit din semințele acestei plante.

PĂSĂRI CU COZI LUNGI

Păsările cu cozile cele mai lungi din lume trăiesc pe insula japoneză *Sikoku*. Aici există o specie de găini de culoare violet deschis, ale căror cozi ajung adesea la nu mai puțin de 7,30 metri lungime.

Itinerar sportiv dobrogean

Străbătând în această toamnă plină de rod drumurile dobrogene dintre Dunăre și mare, am pososit în numeroase asociații sportive sătești, luând contact cu viața lor concretă, cu tineretul și preocupările sale. La consiliul raional U.C.F.S. Negru Vodă, primul nostru popas, am cules date privind o activitate sportivă entuziastă. De unde până în '50 treburile mergeau aici destul de modest, la organizare existând abia 34 de asociații sportive (9 în G.A.S., 7 în S.M.T., 2 în școlile medii, 4 în G.A.C. și 12 în cadrul căminelor culturale), astăzi sint 30 de asociații sportive ce cuprind mai bine de 11900 de membri. În cadrul activității celor 10 secții pe ramură de sport participă mii și mii de tineri colectivști și vîrstnici. La gimnastică au participat în acest an peste 1200 de sportivi, la șah peste 1700. Handbalul în 7, sport nou pe aceste meleaguri, este practicat de numeroase echipe sătești. În timpul verii a fost organizată o ștafetă menită să impulsioneze activitatea sportivă la sate. Cu prilejul acestei mari acțiuni, s-a întărit și mai mult activitatea sportivă. De pildă, în satele din raion au luat ființă noi asociații sportive, pentru secțiile pe ramură de sport au fost legitimați 236 de sportivi, iar alți 382 au fost clasificați.

În raionul vecin Adamclisi, la Băneasa sau Lipnița, la Ostrov, Ioan Corvin sau Gîrlița sportul a ieșit de mult din anonimat. Organizarea cotidiană a unor acțiuni sportive în băutura căminelor culturale sau pe terenurile de fotbal ale comunelor a dus la lărgirea continuă a activității de cultură

fizică și sport. Tot mai mulți tineri și tinere se întrec în atractive concursuri pentru cucerirea titlurilor de cel mai iute, cel mai puternic, cel mai bun cățărător pe stîlp, cei mai bun săritor. Cu mult înainte era o rușine ca fetele să schimbe straietele duminicale pe echipamentul sportiv. Așa ceva era de domeniul celei mai mari îndrăzneții, chiar ca ceva caraghios pentru femei. Astăzi — ca urmare a profundelor schimbări petrecute și la Adamclisi, ca peste tot în întreaga țară, — fetele sint participante active ale exercițiilor fizice și sportului. Evoluția lor pe terenurile de sport (volei, baschet, handbal etc.) este un lucru natural, firesc, și nu o dată am auzit spunindu-se cu mîndrie: Ce mîndrețe de fată am! Uite-o cum aleargă! Vizitînd și acest raion ne-am convins de amploarea pe care a căpătat-o sportul. Astfel, numai la Spartachiada republicană, faza de mase, au participat, pe raion, peste 14200 băieți și aproape 6000 de fete. Concomitent cu întrecerile Spartachiadei alți 10705 de tineri și tinere au îndeplinit normele pentru cucerirea Insignei de polisportivi. Printre acești purtători ai insignei se numără și 648 femei.

6000 de fete pe terenurile de sport la sate? Da, la sate! Pentru că și aici, ca în toate colțurile țării, sportul a devenit un bun de preț al maselor.

Sportul este la înălțime și în raioanele din nordul Dobrogei. În Tulcea, la sediul U.C.F.S., l-am găsit pe președintele consiliului raional tov. I. Anghelidis, cel mai vechi activist în această muncă din regiune. Am aflat de la el că în întregul raion, numai

în această vară, au fost amenajate aproape 100 baze sportive simple (7 terenuri de fotbal, 16 terenuri de volei noi, 2 de baschet, 3 poligoane de tir, 48 piste de atletism etc.), că s-a organizat cu prilejul primei etape a Spartachiadei un număr de 116 duminici culturale-sportive, la care au participat 15000 de tineri, că asociațiile sportive sătești Ogorul Agighiol, Ogorul nou Sarinasuf, Recolta Frecăței, Agricultură nouă, M. Kogălniceanu și altele sint frunțase pe raion în mobilizarea tineretului la sport și în diverse acțiuni turistice.

O discuție scurtă despre Spartachiada ne-a pus în curent cu amploarea activității sportive din cadrul acestui raion al Deltei.

- Ce loc ocupați în clasamentul pe regiune?
- Locul II, cu 396 puncte.
- După orașul Constanța?
- Da, după... Ne-au bătut la mustață!
- Dar participanții la Spartachiada?
- 26678, dintre care 7472 fete.
- Aveți ceva campioni regionali ai Spartachiadei republicane pe 1964?
- Da. La lupte clasice pe Iacob Lungu și Toader Boscencu, la libere pe tinerii I. Minciu, N. Sava, Ivan Carпов și N. Cudalbu. În loturile republicane avem 3 sportivi; putem însă și mai mult. Avem condiții create, avem forțe suficiente în raion și vrem să dăm mai mulți sportivi loturilor republicane de performanță.

V. GRĂDINARU

ȚĂRANIMEA ȘI PROBLEMELE SUBDEZVOLTĂRII

Harta lumii, în ultimele decenii, s-a schimbat foarte mult. Prăbușirea sistemului colonial a făcut să apară o seamă de state noi, independente. Dar, dispariția semnelor stăpînirii coloniale n-a însemnat și dispariția acelor zone care se încadrează în ceea ce scriitorul brazilian Josuê de Castro a denumit „geografia foamei”. Și chiar dacă aceste zone ale foamei nu sînt însemnate în vreun fel pe hartă, ele se găsesc cu ușurință, urmînd contururile fostelor colonii. Jugul colonial s-a imprimat adînc, ca o pecete de foc și chiar atunci și acolo unde popoarele au reușit să-l scuture, el a lăsat răni adînci care se cicatrizează greu. Cucerirea independenței politice a însemnat doar primul pas. Angajîndu-se pe drumul unei dezvoltări economice independente, tinerele state au de lichidat o moștenire economică grea, au de luptat cu ceea ce economiștii au denumit „subdezvoltare”. Prin ce se caracterizează această stare de fapt? În primul rînd prin lipsa aproape totală a industriei. Studiile făcute de departamentul statistic al O.N.U. arată că țările capitaliste dezvoltate din punct de vedere economic produc 89,1 la sută din totalul producției industriei mondiale prelucrătoare capitaliste, în timp ce țările în curs de dezvoltare, deși cuprind aproximativ 75 la sută din populația lumii capitaliste, nu dau decît 10,9 la sută din producția industriei prelucrătoare a acestei lumi.

Cea mai mare parte a populației în țările în curs de dezvoltare este ocupată în agricultură. În Africa, de pildă, 90 la sută și uneori mai mult din totalul populației trăiește lucrînd pămîntul. Dar cum? Cu unelte primitive, cum se luera și cu sute de ani înainte: aratul cu plugul tras de animale, foarte des cu săpăligi de lemn sau, pur și simplu, bețe care scrijelesc pămîntul, și execută seceratul și treieratul manual. După datele economistului vest-german Fritz Baade, din cele 350 milioane familii, care se ocupă în momentul de față de agricultură în întreaga lume capitalistă, cel puțin 250 milioane — adică peste 70 la sută — folosesc drept unelte exclusiv sapa sau plugul de lemn. Tractorul este extrem de rar în țările în curs de dezvoltare. În Sudan, de pildă, la 7 100 ha pămînt revine un singur tractor. Puținele tractoare, sînt, firește, ale marilor latifundiați, ele nu sînt la îndemîna mării majorității a țăranilor.

În asemenea condiții, productivitatea muncii în agricultură este extrem de scăzută, pămîntul nu-i poate hrăni pe țărani. Regiunile subdezvoltate sînt locuri ale foamei continue, ale mizeriei și insoțitorului ei — analfabetismul.

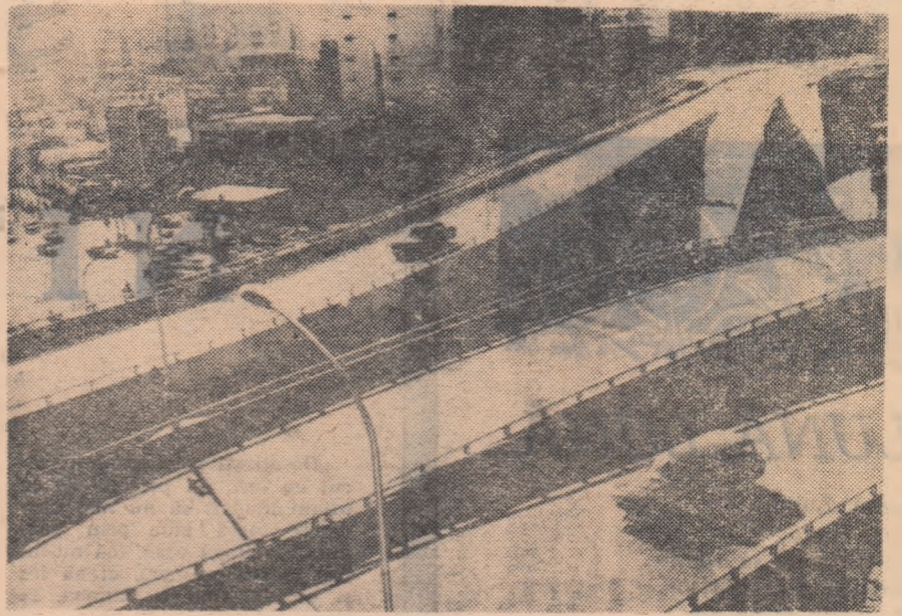
Subdezvoltarea este un fenomen care nu poate fi negat și imperialiștii sînt nevoiți să recunoască existența ei. Numai că ei dau vina pe o presupusă incapacitate a popoarelor din aceste regiuni, pe o resemnare a lor. Adevărul este însă altul. Comerțul cu sclavi, alungarea țăranilor de pe pămînturile cele mai bune, închiderea lor în rezervații cu pămînt secătuit, exterminările în masă, selavajul pe față sau deghizat, toate acestea au slăbit populațiile odinioară puternice, cu un înalt grad de civilizație. Colonialismul a distrus civilizațiile străvechi, a distrus modul tradițional de trai și de muncă. În locul lor a pus monstruosul sistem al monoculturii. Țări întregi se concentrează asupra producției unui sau a două produse: cacao în Ghana, bumbac în Uganda și Sudan, cafea în Kenya etc. Aceasta a dus la degradarea solului, la distrugerea unor masive forestiere, la neglijarea producției de alimente pentru nevoile interne, la dependența totală a diferitelor țări față de scăderea sau urcarea prețurilor pe piața mondială.

Țările în curs de dezvoltare fac eforturi apreciabile — și în această străduință sînt ajutate de țările socialiste — de a lichida urmările colonialismului, ale subdezvoltării. „Omenirea dispune în prezent de imense resurse materiale, care, alături de cuceririle extraordinare ale științei, constituie suficiente posibilități pentru a face să dispară de pe planeta noastră fenomenul de subdezvoltare economică — sursă a sărăciei, analfabetismului și maladiilor” — a arătat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, în mesajul adresat Conferinței Națiunilor Unite pentru comerț și dezvoltare.

Pentru a-și putea folosi resursele, popoarele trebuie să fie stăpîne pe ele. În multe țări, ca de pildă în Algeria, R.A.U., Indonezia etc. s-au făcut naționalizări. Dezvoltarea multilaterală a economiei, dînd prioritate industriei, este de asemenea o cerință a dezvoltării. În multe țări s-a trecut la înfăptuirea unor reforme agrare (R.A.U., Algeria, Ghana, Guinea, Mali etc), la construirea unor întreprinderii importante, a unor sisteme hidroenergetice etc. (India, R.A.U., Algeria etc). În Mali, Guinea, Ghana etc. s-au înregistrat rezultate pozitive ale cultivării pămîntului prin asocierea țăranilor în cooperative.

Desigur, ori ce început este greu. Dar popoarele sînt hotărîte să lichideze pentru totdeauna din viața economică mondială fenomenul subdezvoltării.

E. MARTIN

Vedere generală a autostrăzii special construită la Tokio în vederea Jocurilor Olimpice

Cîte ceva despre țara Olimpiadei anului 1964

● Tokio este un oraș relativ nou. Istoria lui începe abia în secolul al XII-lea, cînd feudalul Edo Shiro Shigetugu, din familia Taira, a întemeiat aici, pe țărmul unui golf al oceanului, un mic oraș pe care l-a botezat cu numele său. La întemeierea sa, mica așezare avea însemnătate minoră, singura ei atracție fiind valea râului Sumida în care era așezată. Încolo, mlaștini, o regiune insalubră, nu prea îmbietoare pentru locuit. Nici vorbă, Edo nu se putea compara cu capitala de atunci a țării, Kioto, orașul de reședință al împăratului, cetate strălucitoare atît prin arhitectură și monumente, cît și prin viața economică dezvoltată. Edo — care literar înseamnă „ieșire la golf” — și-a păstrat mai multe secole acest nume foarte nimerit cu așezarea lui geografică. Cu vremea, orașul a început să se dezvolte. Către sfîrșitul secolului al XV-lea, cîțiva arhitecți chinezi au ridicat un castel pentru prințul Ota Dokan, stăpînul de atunci al orașului. Zidurile exterioare, turnurile, șanțurile largi umplute cu apă, care înconjurau castelul, s-au păstrat pînă astăzi și se

integrează perfect în ansamblul arhitectural al palatului imperial. În secolul al XVI-lea, Edo a fost atacat și ocupat de feudalul Jeiasu Tokugawa, autoproclamat conducător al Japoniei și întemeietor al dinastiei șogunilor, care a domnit vreme de 264 de ani. (El este acela care a interzis accesul străinilor în Japonia, pentru a feri structura social-politică a feudalismului, puternic întărită în vremea sa, de influențe occidentale). Cînd în anul 1868 șogunatul a fost desființat și puterea a trecut din nou în mîna împăratului, Edo a devenit capitala „Țării soarelui răsare”. Teuno — împăratul — părăsînd vechea capitală pentru cea nouă, denumită acum Tokio, ceea ce înseamnă „capitala orientală”.

Orașul situat în bogata vale Canto, pe malul fluviului Sumida — cel mai mare din Japonia — și în gura unui golf la Oceanul Pacific, a avut toate condițiile pentru o dezvoltare rapidă. Deși în decursul istoriei sale Tokio a trecut prin multe nenorociri — cutremure, taifune, incendii și epidemii îngrozitoare — orașul renăștea după fiecare cataclism, creștea și se întărea, ajungînd astăzi să fie una din marile metropole ale lumii, cu peste 10,5 milioane de locuitori.

● Fauna și flora niponă sînt bogate, prezentînd specii variate. Agricultură e bazată pe cultura ceaiului, linteii, orezului, bumbacului, cînepii, indigoului și bambusului.

Ceea ce izbește privirile oricărui vizitator și-l impresionează profund sînt varietățile nesfîrșite de flori, de pruni și cireși, fără a mai vorbi de crizanteme, celebrele kiku japoneze. De asemenea, există pruni și caiși — ume — (specii care nu dau rod) care prin înflorirea lor au un farmec deosebit, umplu aerul de mireme și dau peisajului o gingășie pe care rar o întîlnești în alte părți.

● Japonezii servesc vinul cald

● La prima intrare într-o casă japoneză te impresionează austeritatea interiorului nipon. Podeaua de lemn este acoperită cu rogojini. Mobilă aproape că nu există, dacă prin mobilă înțelegem studio, divan, pat, mese, șifonier și scaune. Camera are de obicei numai cîteva perne și o masă joasă.

Pernele formează un fel de sul umplut cu cojile provenite de la decorticarea orezului. Pentru femei există perne deosebite din lemn tapisat, pe care își pun în așa fel capul, ca să nu se deranjeze în nici un fel coafura complicată.

● La Tokio n-ai nevoie de ceasornic deșteptător, nici de serviciile telefonistei pentru a te scula dimineața devreme. Cu mult înainte de a se lumina de ziuă încep să se audă pe străzi bocănituri — zgomote, care provin de la sandalele de lemn numite *gheta*, purtate mai ales de populația nevoiașă.

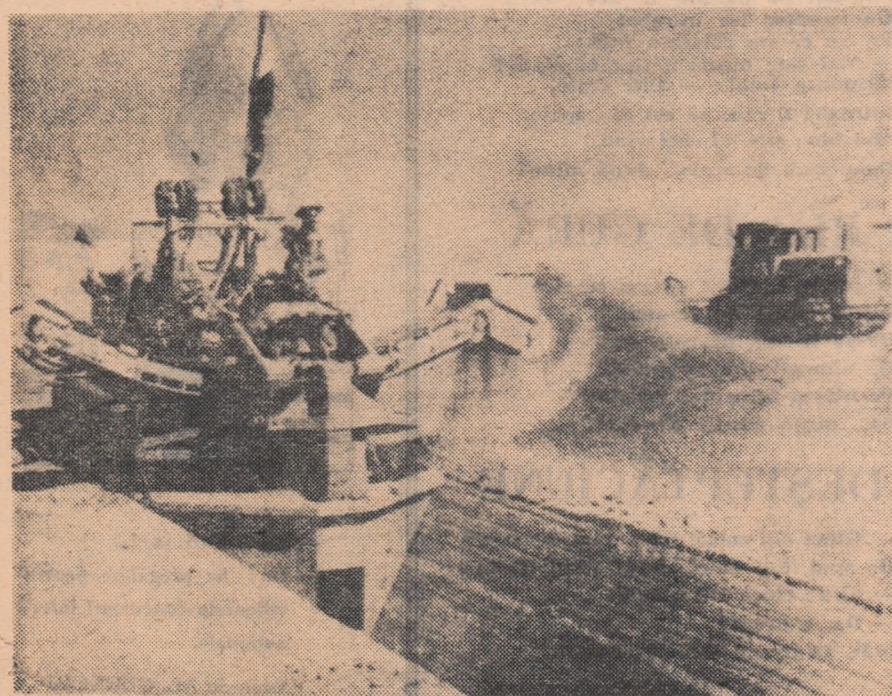
Notă

„RĂZBOIUL TOMATELOR”

După cum relatează corespondenții din Geneva și ziarelor din Roma, în timpul din urmă, pe teritoriul Elveției au fost săvîrșite o serie de atacuri împotriva coloanelor de autocamioane italiene încărcate cu roșii destinate fabricilor de conserve din regiunea de nord-est a acestei țări.

Aceste atacuri, spun corespondenții, au fost puse la cale de proprietarii de plantații de roșii din partea locului, care nu reușesc cu nici un chip să-și desfășoare propria lor producție, fiind „bătuși” de concurența străină. E destul să spunem că într-o singură noapte, în apropiere de Geneva au fost distruse, în prezența organelor poliției și a reprezentanților controlului sanitar, 500 tone de roșii degradate din producția locală.

Așadar — un mic război — „războiul pătlăgelelor”, cum îl califică corespondenții. Mic dar erincent, după cum se vede...

În ținutul nisipos Am Tahir (R.A.U.) au început lucrările de săpare a șanțurilor necesare irigației.

SATIRĂ ȘI UMOR

LUNĂ, LUNĂ...

Lună, Lună,
Soro Lună,
Fă-ți razele să apună,
Stringe-ți-le binișor,
Pitulă-le după nor,
Că de dorul mindrei mor
Și ea vine binișor
Numa' cînd e beznă-afară,
Pe poteca de la moară
Că maică-sa o omoară
De-o vede cu mine iară.
Nu vrea s-o dea după mine
Că n-am haine „bleomărine“
Ca Ion al lui Arbănaș
Conțopist pe la oraș.
Cică doar o fată are
Și-o face „cocoană mare“
Să nu dea cu sapa-n soare.
Dar mindra mă vrea pe mine,
De-o omoară și tot vine
Că nu-i e deloc rușine
Ca să sape lingă mine!

Lună, Lună, soro Lună
Nu-ți face raza s-apună!
Luminează, fii pe pace
Că mindruța tot mă place,
Că mindruța mea tot vine.
Luminează, Lună, bine
N-am eu haine „bleomărine“
Da' am alte trei costume
Ca să ies gătit în lume
Mai ceva ca Arbănaș,
Că-s colectivizat frunț!

MÎNDRO, DE CE FUGI DE MINE?

— Frunză verde mărăcine;
Mindro, de ce fugi de mine?
Nu ți-or fi dragi ochii mei.
De nu mi te uiți în ei?
— Frunzuliță flori de tei,
Dragi mi-s, bade, ochii tăi,
Dar nu-mi plac purtările
Și cum îți pierzi serile,
Serile și nopțile
Pe la toate porțile
Și a doua zi, bădie,
Ne vii la gospodărie
Cînd e soarele-n chindie...
Ia lasă-ți umblările
Pe toate cărările
Și atunci, să vezi, bădie,
Cît de drag îmi ești tu mie!

(Auzite în comuna Țigănești-Vinju-Mare, de Victor RUSU).

Nuielușă fermecată
Prinde oameni și-i arată.
(Antena televizorului)

Cotoroanța stă pe labe
Și mereu roade la boabe.
(Moara)

Cai, regine, turnuri grele
Duc război pe pătrățele.
(Jocul de șah)

Tineretul lupte poartă
Ca să o strecoare-n poartă.
(Mîngea)

NICOLAE MIRON
corespondent,
comuna Oteșani-
Horezu

GHICITORI

Licurici, licurici,
Și pe-acolo, și pe-aici.
Stau de veghe pină-n zori
Și privesc la călători.

(Becurile electrice)

Cocostire într-un picior
Ține ciocul printre nori
Și ridică tone fier.
Ca un fulg, pe șantier.

(Macarana)

ION CRUCEANĂ
corespondent-Pitești

NIȚĂ

(După o sceneta din programul
brigăzii artistice de agitație din sa-
tul bănățean Babșa, finalistă a celui
de al VII-lea Concurs).

„De-ați ști prin câte-am tre-
cut eu ieri, ați pricepe de ce
m-am hotărît să nu mai tăn-
dălesc toată ziua prin gră-
dină, pe lingă casă, (că nu-mi
baș plăcea munca), ci să ies
și eu, în rînd cu lumea, la
lucru pe tarla. Și cum vă
spun, ostenit de ședere prin
grădină, ce mi-am zis? „Hai,
Niță, ca omul, la piață, la Lu-
goj. Pune-n cotăriță găina a
șchioapă și cocoșu-âl bătrîn,
care și-așa scurmă degeaba
prin curte, și hai cu ele la
tirg, că acum e timpul să
scapi poata de deșeuri!“

Ei, și-ajung eu la piață, la
Lugoj (10 km pe picioare și 7
lei cu trenul) și unde nu în-
cep a striga: „Ia puicuța! Ia
găinușa frumoasă (că-i legată
și n-o vede nimeni că-i șchioa-
pă). Ia cocoșul fraged, ia co-
coșelul (leat cu prunul pe care
l-am sădit în fața casei cînd
mă aflam flăcău). Ia puicuța,
ia cocoșelul!“

Strig eu, strig, și nimeni nu
mă crede. „Dar ce șlog, mă
mîniai eu, de la mine nu cum-
pără nimeni? Că iaca, s-a fă-
cut amiază și piațul acu' se
gată!“

Cum fierbeam așa, numai
ce-i văd preumblîndu-se tan-
toși, gătiți ca de sărbătoare,
pe vreo douăzeci de colecti-
viști de la noi din sat. „Ia
uite-l pe Niță!“ sări cu gura
unul dintre ei și mă arătă ce-
lorlalți. Eu, de rușine și de
ciudă că bătusem atîta cale
ca să fac de planton în piață,
înelii repede marfa din cotă-
riță cu un ștergar.

— Ce faci pe-aici, Niță? mă
iscodiră ei, venind către mine.

— Iaca... și eu ca și voi...

— Păi noi am venit cu auto-
camionul colectivei la teatru.
Pe-aici prin piață, am trecut
numai așa, o țiră, să mai ve-
dem locurile unde ne rupeam
altădată miinile cu cotărițele,
pină ne-o scăpat de drumuri
cooperativa.

— Dar tu ce-ai acolo, sub
ștergar? mă întrebă altul, ba-
tă-l vina.

— Iaca, niște cumpărături!
minții eu.

— Aha, cumpărături... Ți-i
fi luat mobilă! mai spuse
blăstămatul și vru să-mi des-
copere cotărița.

Eu ținui zdravăn de ștergar
și strigai:

— Radio! Un radio mi-am
luat.

Tocmai atunci, pîrdalnicul
de cocoș se puse pe cirîit.

— Păi da... numai cam cirîie,
ziseră oamenii.

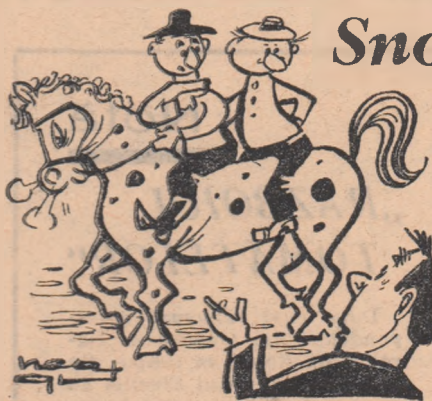
— Are paraziți! săgui unul.
— Și ce faci acum? Nu
mergi cu noi la teatru?

— Păi nu pot. Cu... astea
după mine?

— Le depui la garderobă!

— Fraților, mă rugai eu,
cîtu-i piațul de mare și baș pe
mine m-ați găsit? Dați-mi
pace. Viu eu la teatru data
viitoare!

Și luîndu-mi cotărița, m-am
întors acasă lecuit de tîndă-
leală. Iar „aparatură de radio“
l-am pus să meargă... prin
curte (că l-am dezlegat picioa-
rele) și l-am planificat pentru
prima ciorbă!“

Snoave versificate

ȘTIE MAI BINE!

Din tirg, în satul lor natal,
Doi inși veneau pe-același cal
Și chiar în margine de sat
Un trecător l-a întrebat
Pe cel ce sta călare-n față:
— Mai este marfă-n tirg la piață?
Răspunse omul: — Uite frate.
Întreabă-l, zău, pe cel din spate.
Mai bine știe el căci vine,
Cum vezi, de-acolo... după mine!

REA DE GURĂ

„Cuvintu-i vînt!“ — așa se zice
Într-o zicală de pe-aice.
De-ar fi așa, nevasta mea
Ca nimeni altul ar putea
Pe-nținsu-ntregului pămînt
Să... miște morile de vînt!

DEȘTEPTĂCIUNE

— Ghici cîți colaci mi-a copt nevasta?
De spui, toți cinci ai tăi sînt! Basta!
— Știu: cinci colaci sînt!
— Da, e drept!
Măi, da'grozav ești de deștept!

(Din folclorul polonez)

STRIGĂTURI CU ȚEPI

Fetele din sat de-aici
Harnice-s parcă-s furnici,
Mindra mea e și mai și:
Harnică-i ca... greierii!

— Hai, bădiță la muncit!
— Ba, mindro, că-s ostenit!
— Haide, bade, intră-n joc!
— Fă-mi de grabă, mindro, loc!

Arde-i focul inima
Cui nu știe dragostea,
Că de cînd îmi ieși în drum
Pe-a mea ai făcut-o scrum.

(Auzite de la colectivista
Constantinescu Constanța din
comuna Gura Vitioarei-Telea-
jen, de Mihai LITINSCHI).

Săracă vecina mea,
Și-a pus furca pe teighea;
Nici un fir pe fus n-a pus
Da' trei deți pe gît s-au dus!

Cu femeia beutoare,
Nu mai vezi pînă la Soare
Că ți-o bea... cît îi fuioare.

(Auzite de la Ilie Lazăr din
comuna Băița-Brad, de I. MA-
RINESCU).

COCOȘUL MIOP

Striga cocoșul: „Nu se poate!
E doar un zvon! O nedreptate!
Auzi, că ceasul mult mai bine
Arată ora decît mine!“

Cu-așa ceva cum să mă-mpac
De vreme ce din veac în veac,
Din moși strămoși, fost-am în sat
Deșteptătorul respectat?
Păi ce e ceasul? Fleac de ceas
Cu clopoțel în loc de glas,
Lipsit de pene și de creastă,
Acolo, o unealtă proastă,
Un hîrb pe care-i chiar rușina
Să-l pui alături de mine!
Lipsește doar să se mai spună
Că faci din el și-o... supă bună!“

(Din folclorul rus)

— Ce salturi fac!...
— Da! Se pregătesc pentru
viitoarele concursuri inter-
naționale.

Desen de AL. CLENCIU